

A MAGYAR GÁZPIACI LIBERALIZÁCIÓ 15 ÉVE

**Takácsné Tóth Borbála –
Kotek Péter –
Selei Adrienn**

REKK

*REKK-15 konferencia
Budapest, 2019.11.28.*

Kérdésfelvetés / elméleti keretrendszer

- Hálózatos iparágak:
 - szabályozás & liberalizáció
 - verseny → árak → társadalmi jólét
- Három fő paradigma:
 - (1) az állam visszavonulása és privatizáció;
 - (2) a vertikális szétválasztás;
 - (3) a piacok liberalizációja
- EU: (2) és (3) a szabályozás középpontjában.
- Jelen írásunk célja: 15 év távlatából megpróbálja mérhető indikátorokkal bemutatni a magyar gázpiaci liberalizáció történetét.

Módszertan

DIMENZIÓK

A SZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSA

**A FOGYASZTÓI ÉRTÉKELÉS
VÁLTOZÁSA**

AZ ÁRAK VÁLTOZÁSA

MUTATÓK

ETCR

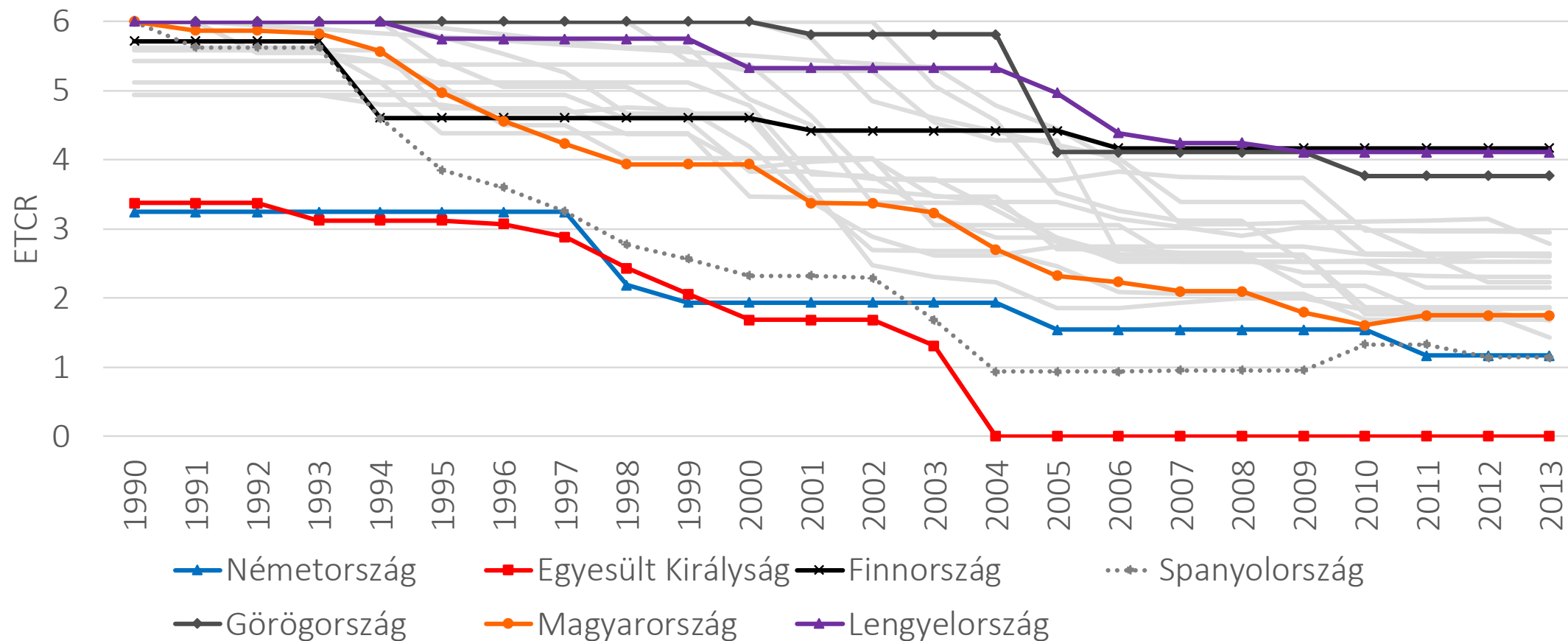
MPI

ÁRSZINT

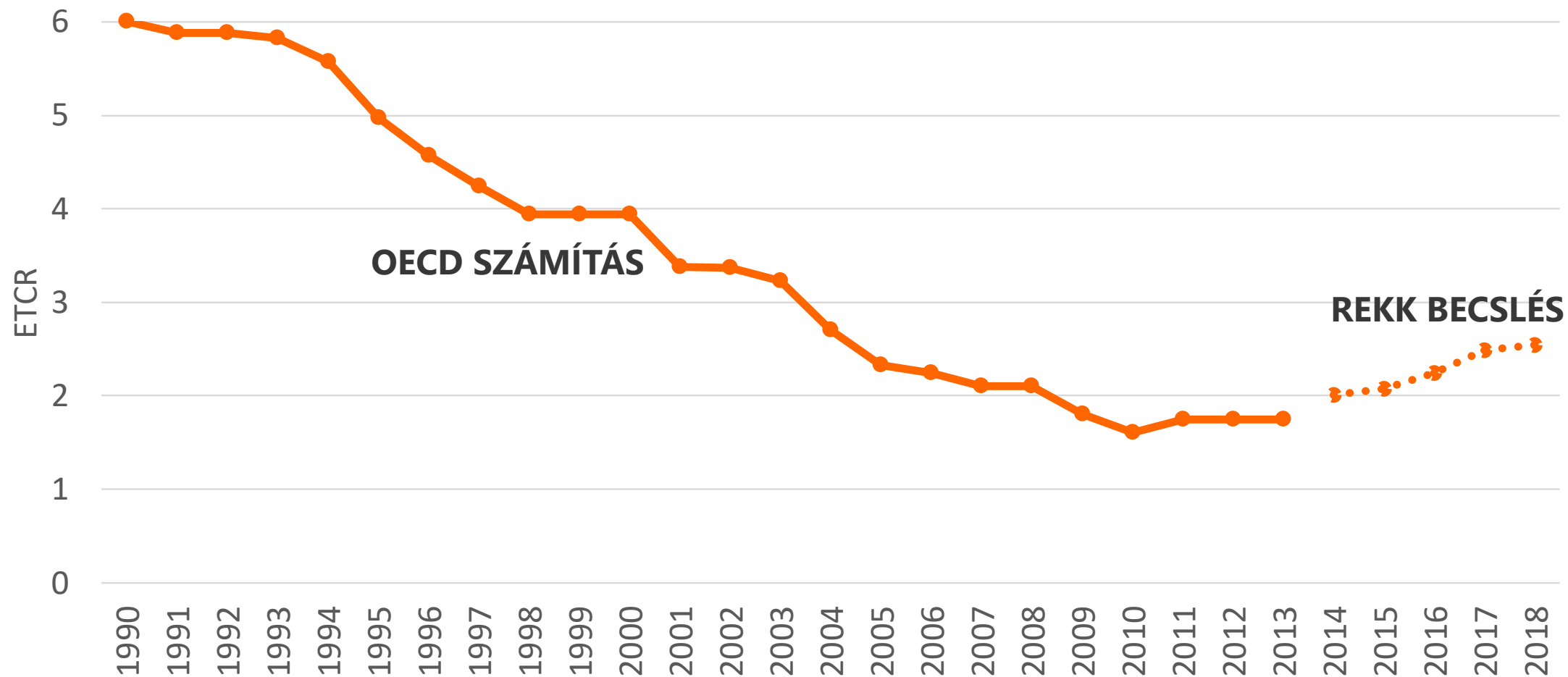
Gázpiaci
liberalizáció
értékelése
2004-2019

- ▶ A piaci folyamatok és a szabályozási változások bemutatása a **mutatók változása mentén**

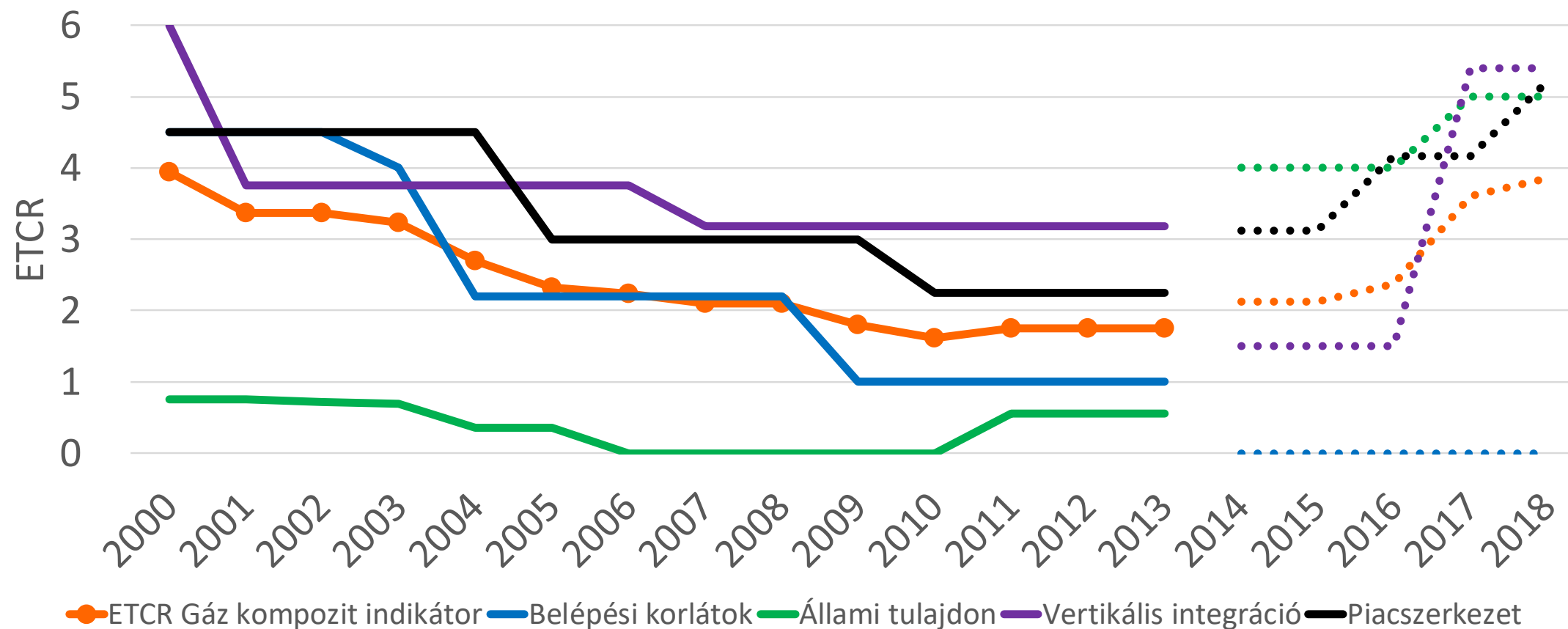
Energy, transport and telecommunication regulatory indicator (ETCR 1990-2013)

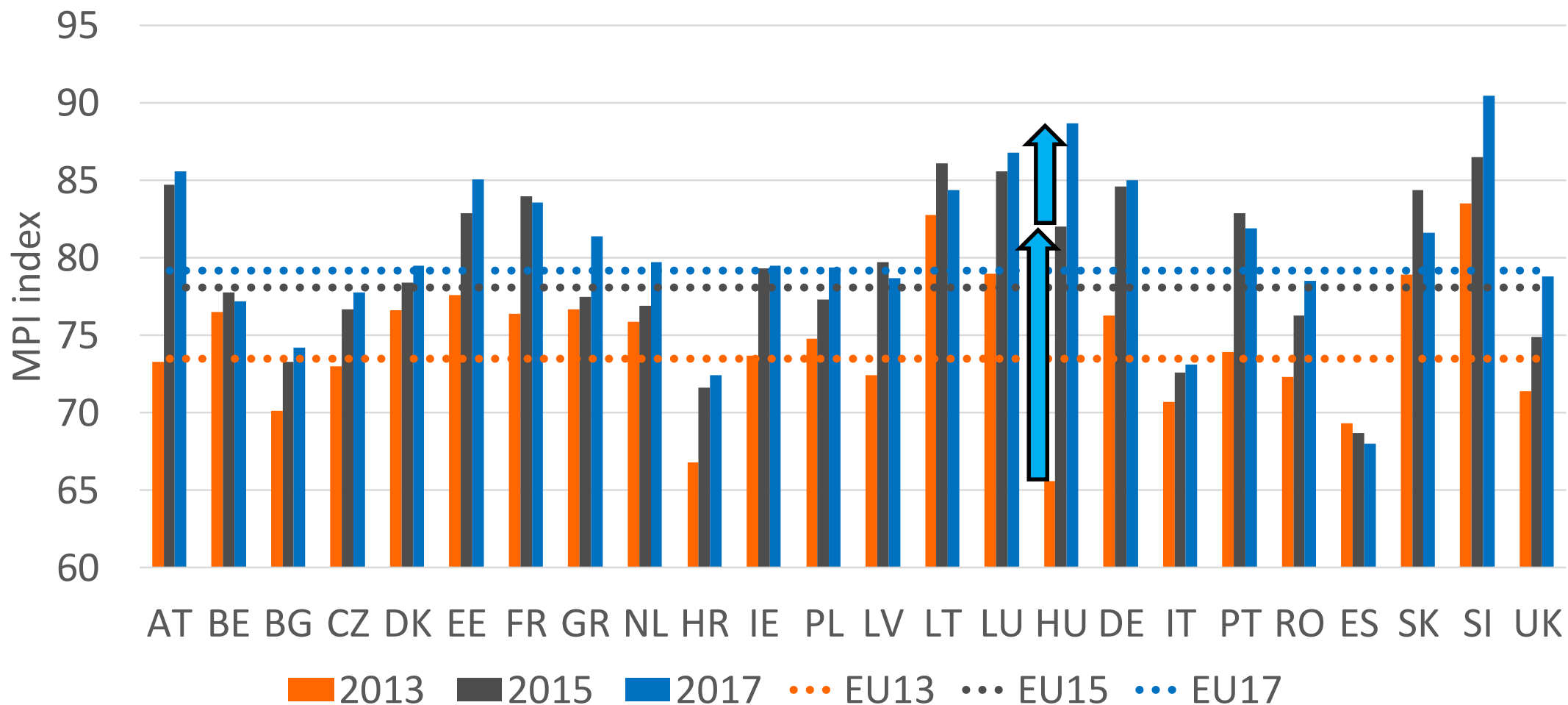
ETCR gázpiaci index alakulása Magyarországon, 1990-2018

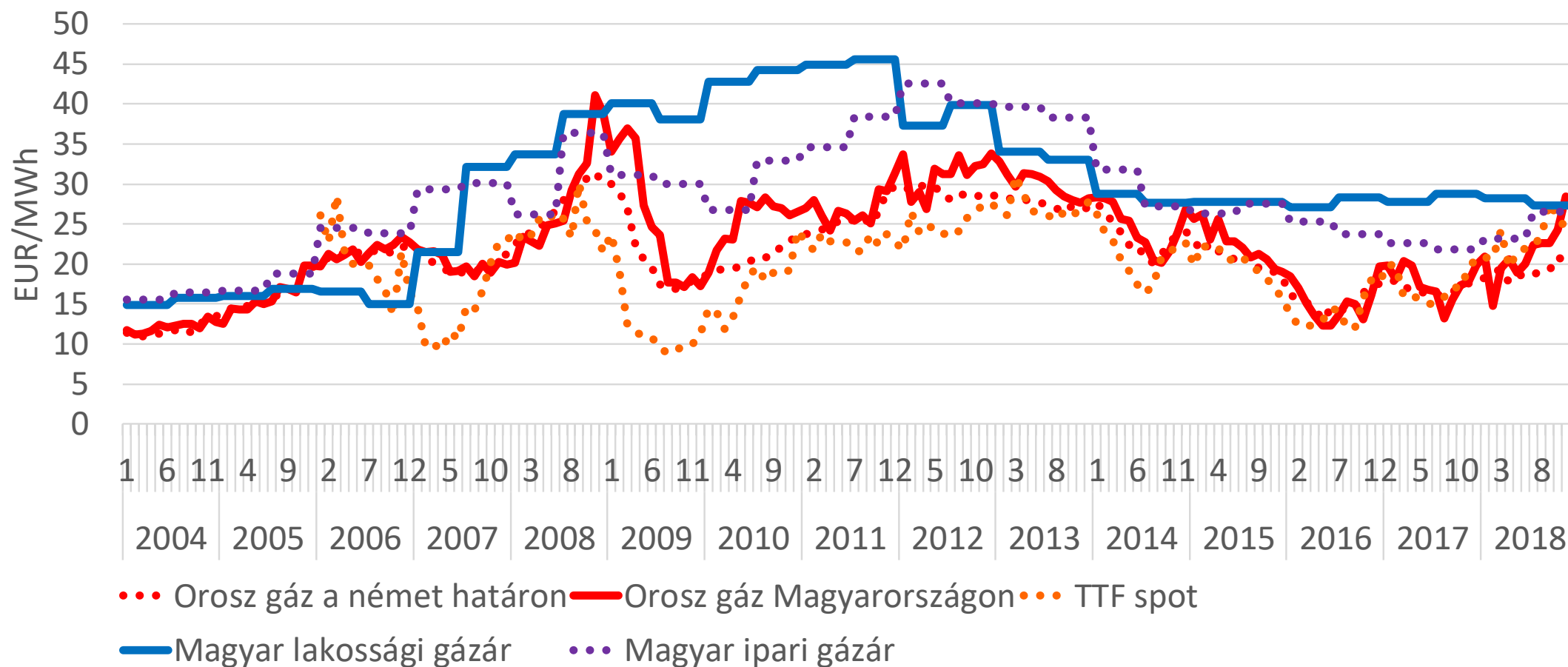
A gázpiaci index komponensei

Market Performance Indicator (MPI)

Piaci és szabályozott árak változása

Konklúziók

- **A szabályozási mutató alapján** Magyarországon a gázpiac 2014 után **kevésbé piacbaráttá vált**, a korábbi csökkenő ETCR pontszám növekedésnek indult. Ennek két fő oka **a növekvő állami tulajdon** a gázpiac minden szegmensében és ennek következtében **a vertikális integráció erősödése**.
- A piacnyitás két kulcs szabályozói eleme: **rTPA** és **unbundling** ugyanakkor megmaradt, és a **nagykereskedelmi piacon verseny** van.
- **A lakossági piacon** az árszabályozási beavatkozás, 2013 után a rezsicsökkentéssel párosulva az erős kormányzati kommunikációval jelentős **növekedést hozott a fogyasztói elégedettségben**.
- **A lakossági gázárak** a vizsgált időszakban hol jelentősen alatta, hol jelentősen felette maradtak a nagykereskedelmi ár + infrastruktúra költségek által indokolt szintnek.

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT REKK!